

REDAKCIINĖS KOLEGIJOS TRIBŪNA

(Nr.36)

Redkolegijos vardu svečias

**Ferdinandas
KAUZONAS**

Lietuviškai kalbančių arba rašančių (subtitrais) televizijų kanalai mūsų smegenis išplovė nepalyginamai sparčiau, nei tai sugebėdavo padaryti mus okupuodavę svetimšaliai. Tad jeigu šiandien kurio nors įvykio neparodo ar apie jį nepapasakoja televizija, vadinasi, Lietuvoje toks įvykis neįvyko. Ir atvirkščiai: jeigu įvykis neįvyko, bet jį parodys ar apie jį papasakos bent viena televizija, tai įvykis įvyko.

Netikite? Tuomet įsivaizduokite, kad televizija bent kartą per metus neparodo kurio nors Seimo nario. Taigi tragedija. Vadinasi, šio politiko jau nebėra. Ne-bė-ra! O jam labai nepatogu nebūti. Todėl jis stengiasi daryti bet ką, kas sudomintų televiziją. Net absoliučias kvailystes. Tai tau, skaitytojau ar žiūrove, atrodo, kad jis daro kvailystes. Kvailystę darai tu, taip galvodamas. O jis elgiasi teisingai ir protingai. Jis nori BŪTI!

Seniai nemačiau Kintų per televiziją. Ar tai reiškia, kad jie neegzistuoja. Bet aš juose buvau keletą kartų. Tai kur aš buvau, jeigu jų nėra?

...Visai už Kintų autobusų stotelės, po jaukią aikštę oriai vaikšto du gandrai. Vienas - Jurgis, o kitas - jo pati. Pasivaikšto porėlė po Vydūno kultūros centro kiemą, iki stotelės nueina, paskui grįžta. Tarsi pačiame miestelio centre varlės ieškotų.

Ne, ne apie varles noriu pranešti. Ir net ne apie gandrų. Rašau apie RAMYBĘ. Kad vyresnieji prisimintume, kad jaunesnieji sužinotume, ką tas žodis reiškia. Ką reiškia mūsų ausiai, akiai, dvasiai.

Vieną ankstų rytą mačiau, kaip Jurgis su pačia, neskubėdami ir nesidairydami, pėsti eina net į kitą centrinės miestelio gatvės pusę. Ten, anapus, ant šaligatvio, visai šalia parduotuvės, pasidairo, minutėlę pamindžiuoja ir nieko nenusipirkę, nes parduotuvės taip anksti nedirba, visai nesupykę grįžta atgalios. Dievaži, kad tokį vaizdelį išvystumei savo akimis ir tokią dvasios palaimos akimirką patirtumei, verta važiuoti į pasaulio kraštą. Ir tu važiuoji, nes nežinai, kad visa tai tu turi savo panosėje. Tik mūsų televizijos tokių dalykų nerodo. O tai savo ruožtu reiškia, kad tokių dalykų Lietuvoje ir nebėra.

O gal gerai, kad mūsų televizijos nerodo Jurgio. Lietuviško televizinio košmaro fone, kai gaudoma, šaudoma, stverinama, kariama, teisiama, Jurgis su savo pačia atrodytų idiotais, o Kintų ramybė, kuriai juodu „atstovauja“, visuotiniu nesuipratimu. Nes ramybe mes jau imame vadinti visuomenės abejingumą. Abejingumą savo kiemui, kaimui, miesteliui ir miestui. Savo valstybei ir savo valdžiai: kokia yra - tokia gerai. Gaila, jau tik nedidelė visuomenės dalis suvokia, kad tokia, vien abejingumu grįsta ramybė mūsų valstybei gali tapti nepalyginamai didesne grėsme nei revanšistinės informacinės atakos iš Artimiausiųjų Rytų ir Pietų.

Kintų ramybė visai kitokia. Vos tik prireikė miestelio gyventojams, svajojantiems Kintus paversti kurortu ir (ar) turizmo centru, gintis nuo naftos gręžinių grėsmės, oi, kaip jie sukilo - visas Vilnius ir pusė Danijos drebėjo.

Elinos nuotr.

Kai pirmą rytą išėjau pasivaikščioti po Kintus, mane, visai nepažįstamą, sveikinosi vidutiniškai kas antras. Tą, kuris buvo nelinkęs sveikintis, sveikinausi aš. Kitą rytą sveikinomės visi. O dar kitą jau ir vienu kitu žodeliu persimesdavome.

Nė vieno girto. Ką ten girto - išgėrusio nepastebėjau. Sako, vis dėlto yra du „bomžai“. Pageria. Bet jie esą netikri „bomžai“ - kai labai išalksta, grįžta pas tėvus, pasistiprina ir vėl - pirmyn. Bet aš jų per savaitę taip ir nesutikau.

Vieną pavakarę ant šaligatvio, prie parduotuvės, radau numestą nuorūką. Vienintelę per savaitę. Užtat kokių tik gėlių palangėse nemačiau ir su kokia fantazija „eksponuojamų“. Tai negi mėtysi nuorūkas, kai aplink tiek gėlių.

Bet smagiausia su Kintų žmonėmis, tiksliau, jų moteriškąja dalimi, bendrauti kepyklėlėje. Čia miestelio moterėlės su vaikučiais ir anūkučiais ateina nusipirkti tik ką iš krosnies ištrauktų bandelių, o tu sėdi prie vienintelio stalelio ir geri baltą ryto kavą su kiekvieną rytą vis kitokia bandele. Ir sužinai visas Kintų naujienas.

Sužinai, pavyzdžiui, kad nuo miestelio iki marių pliažo jau veda asfaltuotas keliukas, kad į marias nutiestas 100 metrų tiltas - beveik kaip Palangos. Kitą rytą išgirsti, kad Kintuose visą vasarą rengiamos stovyklos vaikams, suvažiuojantiems beveik iš visos Lietuvos mokyti „kintuoti“. Žinau, kad pagyvenusį moteriškę, besikraunanti į krepšį 12 bandelių, „kintavimu“ vadina kaitavimą arba jėgos aitvarų vandens sportą. Bet suvaidinu tamsuolį ir gaunu išsamų paaiškinimą: „Na, kai jaunimas su tokiais spalvotais parašiutais subrenda į vandenį, užlipa ant lentų ir po marias laksto kaip patrakę vėjo nešiojami.“

Kitą rytą, pavyzdžiui, sužinai, kad Vydūno kultūros centre jau kelioliktą kartą vyksta tarptautinė menininkų stovykla, o į ją atvažiuo dailininkai net iš Gruzijos ir Italijos. Arba kad beveik visą vasarą jų miestelyje vyksta Pasaulinis muzikos festivalis. Paskui randi ir afišą. Tikrai didžiulis festivalis. Gal ne visai pasaulinis, bet europietiškojo minimalizmo pradininkas Peteris Michaelis Hamelis iš Vokietijos Tarptautinime Kintų muzikos festivalyje „Marių audra“ tikrai dalyvavo.

Bet aš niekada nepamiršiu kito koncerto Kintuose.

Vieną priešpietę vaikštinėjau po Vydūno kultūros centro kiemą ir staiga - muzika. Ne, ne pro atidarytas automobilio dureles. Šįkart skambėjo gyva muzika, atplaukusi iš kažkur tolėliau. Niekada nebūčiau pagalvojęs, kad miestelis gali turėti savo akustiką. Gal giria, gal marios ją sukūrė. Gal tylą ir ramybę, kurios čia yra ypatingos. Tik vėliau sužinojau, kad tai repetavo į festivalį atvykęs styginių kolektyvas „NI&Co“, kuriam jau yra kėlę ovacijas Londono, Niujorko, Los Anželos, Vienos, Maskvos ir Berlyno koncertų salėse.

Ir staiga žiūriu, iš kažkur paskrenda Jurgis su pačia. Tupia abu į savo lizdą, pasisuka muzikos kryptimi ir gerą minutę net nekrustelėdami klausosi. Paskui abu kad ims kaklais visokiausias figūras raityti, kad ims snapais kalenti. Tarsi norėtų savo lietuviškų skrabalų perkusija prisidėti prie orkestro. Ar galėjau svajoti kur nors pasaulyje išgirsti labiau gyvą muziką - styginiai su Jurgių skrabalais!

Kai Kintuose buvau prieš keletą metų, susipažinau su jauna žuvies pardavėja. Mokinukė, vasarą uždarbiaujanti Kintuose. Ji man pasigyrė, kad jų kaime niekas nerakina durų.

Prieš gerą pusę šimto metų tokia žinia Lietuvos nenustebintum - pats atsimeinu. Bet šiandien?.. Moralinio pakrikimo laikais?.. Kai reiškinys, vadinamas svetimturto savinimusi smulkiu, stambiu ir net valstybiniu, o ypač partiniu mastu, ima tapti lyg ir moraline norma?.. Taigi dabar, spėjau sau pasakyti, grįžęs į Vilnių, kaip tėkšiu „Respublikoje“ sensaciją apie šį kaimą! Bet išsyk atsikvošėjau. Vaikeli, tariau mergaitei, pardavinėjančiai žuvį, tik tu niekam daugiau neprasižiok. Taigi visi Lietuvos vaigys sulėks. Kaip į atlaidus. Ir per mažas jiems bus jūsų kaimas, kad jį APVOGTŲ. Jį tiesiog PAVOGS. Visą. Buvo kaimas - ir kaimo nėra. Ir dar neužteks jūsų kaimo. Dar gali kartu ir Kintus pavogti. Su arfa, kuria skambino Vydūnas, ir lietuviškais skrabalais grojančiu Jurgiu.

Ir tuomet visos lietuviškai rodančios ir kalbančios televizijos šitą žinią ištrimituotų Lietuvai. Pavogė visą kaimą! Ir Kintus pavogė! Ir tuomet Lietuva sužinotų, kad ji turi ir tokį kaimą, ir Kintus. Sužinotų tada, kai jų jau nebeturėtų. Kai jie jau būtų pavogti.

REDAKCIINĖ KOLEGIJA: Romas GUDAITIS, Arvydas JUOZAITIS, Romualdas OZOLAS, Romas PAKALNIS, Vytautas RADŽVILAS, Audrius RUDYS, Daiva TAMOŠAITYTĖ, Diana VELECKIENĖ

NACIONALINIŲ VERTYBIŲ RINKIMAI 2014

Surinkime, įvardykime ir išsaugokime tai, kas vertinga ir brangu!

Siųskite savo istorijas, o mes pasistengsime, kad apie jas išgirstų visa LIETUVA.

www.respublikosvertybes.lt

Vertybė gali būti:

- ⊗ ŽMOGUS – AMŽININKAS
- ⊗ ŽMOGUS – ISTORINĖ ASMENYBĖ
- ⊗ ISTORINIS FAKTAS
- ⊗ REIŠKINYS, GARSINANTIS LIETUVĄ
- ⊗ DAIKTAS-OBJEKTAS, GARSINANTIS LIETUVĄ

RAŠYKITE MUMS: NACIONALINIŲ VERTYBIŲ RINKIMAI, A.Smetonos g. 2, Vilnius LT-01115, arba el.paštu redaktorius@respublika.net. Tel. (8-5) 212-35-25